

Грек М. О.,

*аспірант кафедри загального та слов'янського мовознавства
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара
<https://orcid.org/0009-0005-4561-0819>*

ПОДОЛАННЯ ЕФЕКТУ ПЛАТО. СЕМАНТИЧНИЙ АСПЕКТ (НА МАТЕРІАЛІ СЕРІЇ ПІДРУЧНИКІВ «UPSTREAM»)

Анотація. У статті висвітлюється проблема виникнення ефекту плато на різних етапах вивчення англійської мови. Наведено кілька визначень цього явища, сформульованих зарубіжними та вітчизняними вченими. Ефект плато, як зазначають фахівці, найчастіше спостерігається на рівні від B1 і характеризується відсутністю помітного прогресу у навчанні. Актуальність дослідження зумовлена браком наукових розробок, які б пропонували ефективні способи подолання цього явища через роботу з лексичним компонентом підручників. Практична значущість роботи полягає у її міждисциплінарному характері, що поєднує аспекти мовознавства (зокрема семантики, морфології та морфеміки) й методики викладання англійської мови. Метою статті є пошук лінгвістичних стратегій подолання ефекту плато шляхом цілеспрямованої роботи з лексичним матеріалом. Встановлено, що опрацювання семантичних полів сприяє розширенню словникового запасу, розвитку мовленнєвої компетенції та, відповідно, подоланню ефекту плато. Згідно з поставленою метою у статті здійснено порівняльний аналіз прикметників, представлених у підручниках рівнів B2, B2+ та C1. Продемонстровано доцільність використання синонімічних полів і антонімічних пар для полегшення засвоєння лексики через асоціативні зв'язки. Розглянуто відмінності між лексичними одиницями зазначених рівнів. У ході дослідження доведено важливість знання дефініцій і конотацій для успішної комунікації на просунутому рівні володіння англійською мовою шляхом порівняння синонімічних прикметників. Наведено приклади лексичного матеріалу, що ілюструють семантичну інтенсивність прикметників, представлених у підручниках рівнів B2+ та C1. Зроблено припущення, що такий тип завдань може стимулювати збагачення словникового запасу. У висновку наголошено на перспективах подальшого дослідження семантичної складової англійських підручників із метою розроблення ефективних стратегій подолання ефекту плато.

Ключові слова: ефект плато, семантичне поле, прикметники, синоніми, антоніми, Upstream.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. В умовах сьогодення англійська мова перестає бути лише інструментом професійної діяльності, подорожей чи особистісного розвитку, а виступає необхідною складовою для забезпечення базових потреб людини. Підвищений попит на вивчення англійської мови створює умови для розвитку та вдосконалення методології викладання. Розробляються сучасні методики, підходи, змінюються формати подачі матеріалу, редагуються протоколи викладання та програми. Однак все це, як показує практика, не вирішує проблеми появи ефекту плато. Варто зауважити, що на сьогодні в академічному середовищі не існує великомасштаб-

ного репрезентативного дослідження стосовно кількості тих, хто в процесі вивчення англійської мови, стикався з цим явищем. Втім чисельні публікації та свідчення викладачів-практиків доволі однозначно описують «симптоми», причини появи та методи боротьби з ефектом плато. Існує велика кількість рекомендацій щодо подолання цього етапу, таких як спілкування з носіями мови, перегляд та читання автентичних матеріалів, зосередження на «слабких місцях», але всі вони дещо загальні та абстрактні. Майже не існує конкретних технік роботи з лексичним матеріалом на семантичному, морфологічному та словотвірному рівнях мови.

На нашу думку, збагачення саме активного лексичного запасу є ключовим аспектом успіху при вивченні іноземної мови особливо, якщо мова йде про перехід з одного мовного рівня на інший. Адже саме використання складних лексичних поєднань, ідіоматичність фраз, варіативність морфеміки демонструє відповідність критеріям кожного рівня мови.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Ефект плато є предметом зацікавленості як зарубіжних, так і вітчизняних вчених. Ця тема є невичерпним джерелом для дискусії, досліджень, аналізу тощо, оскільки знаходиться у міждисциплінарному полі. Дослідники О.Калашник, О.Овчаренко, Л.Мажула розглядають проблеми, з якими стикаються учні при вивченні англійської мови на середньому та високому рівнях [1]. Т. Агібалова, О. Алпатова досліджують ефект плато як демотивуючий етап в комунікативному прогресі [2]. Л. Коваль, Л. Петрик, Т. Пахомова зацікавлені цим явищем в контексті вивчення мови у вищій школі [3]. Дослідники Д. Утегулова і Дж. Фелікс у своїх роботах розглядають ефект плато з викладацького ракурсу [4; 5].

Аналіз останніх досліджень доводить, що не існує широкої розбіжності у визначенні поняття ефекту плато серед вчених. Американський дослідник Лукас Мерфі у своїй роботі дає таке визначення: «Етап, на якому той, хто навчається, начебто просувається, але не досягає наступного орієнтиру в мові» [6, с. 16]. М. Шормані розглядає плато як тимчасову зупинку у процесі навчання тих, хто вивчає другу мову, і які перебувають на перехідному етапі до більш просунутого рівня після досягнення певного ступеня [7].

Китайський вчений Цзисюань Ші пояснює це явище більш схематично. На його думку ефект плато – це «плоска частина кривої навчання, яка настає одразу після стадії швидкого покращення у процесі вивчення мови» [8, с. 37]. Т. Агібалова, О. Алпатова розглядають проблему з психологічної точки зору і вважають причиною появи ефекту плато той факт, що велика кількість високомотивованих учнів стикається з труднощами та відсутністю мотивації в постійному процесі навчання

та самоосвіти [2, с. 182]. За словами Дж. Річардса як тільки учень досягає середнього рівня вивчення мови, прогрес перестає бути помітним, і перехід від середнього до вищого середнього або просунутого рівня іноді викликає розчарування у багатьох учнів – подальший прогрес здається недосяжним, незважаючи на кількість часу та зусиль, які учень цьому присвячує [9, с. 1].

Узагальнюючи вищенаведені дефініції можна зробити висновок, що ефект плато – це уповільнення або зупинка помітного прогресу, застій, стагнація, відсутність певних відчутних змін в процесі навчання.

Формулювання мети статті. В ході дослідження маємо на меті розглянути семантичний аспект лексики у серії підручників «Upstream». Проаналізуємо яким чином можна стимулювати вихід з етапу плато, подолати комунікативний бар'єр, розширити активний лексичний запас через роботу з лексичним матеріалом.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Фахівці відзначають, що з ефектом плато найчастіше стикаються ті, хто знаходиться на шляху від середнього до вище середнього та просунутого рівня володіння мовою [1; 9]. Варто зауважити, що за статистикою Європейського союзу лише 28% працездатного населення Європи володіє іноземною на просунутому рівні [10]. У минулому столітті Л. Селінкер у ході дослідження виявив, що 95% тих, хто вивчає другу мову, не можуть досягти мовного рівня носіїв, і деякі помилки учні будуть повторювати в міжмовній комунікації [11]. Тобто можна зробити висновок, що ефект плато – це неминучий, природний етап для більшості тих, хто вивчає англійську мову.

Одночасно і причиною і наслідками появи ефекту плато найчастіше виявляється обмежений або пасивний словниковий запас. Дж. Річардс також наголошує, що надмірне використання словникового запасу нижчого рівня, неможливість засвоїти лексику більш просунутого рівня, а також обмежене використання колокацій призводить до стану плато [9, с. 12]. Стає зрозуміло, що подолання етапу стагнації можливе через системну роботу з лексикою, зокрема семантичними зв'язками. Існує досить велика різниця між комунікативними навичками мовця на рівні A2 та B2/C1. Досить легко відрізнити лексичний набір на початковому та просунутому рівнях. Однак дещо інша ситуація із словниковим запасом на рівнях B2, B2+ та C1. На цьому етапі мова йде уже про відтінки значень, стилістичні конотації, реєстри тощо. Розглянемо лексичний матеріал підручників серії «Upstream» на відповідних рівнях B2 (Intermediate), B2+ (Upper-Intermediate) та C1 (Advanced) з точки зору семантики. Для успішної комунікації на певному рівні має значення не просто кількість вивчених слів, а й якість лексичного знання. На нашу думку одним з яскравих показників рівня – це знання якомога більшої кількості лексичних одиниць в лексико-семантичному полі, а також вміння підбирати синоніми відповідно до комунікативної ситуації. До прикладу, різноманітні прикметники у словниковому запасі дозволяють мовцеві робити висловлювання більш точними, образними та виразними. На початкових етапах вивчення мови учні здебільшого оперують простими прикметниками на позначення базових ознак (big/small, good/bad, interesting/boring). Проте зі зростанням рівня мовної компетенції з'являється потреба у використанні ширшого спектра прикметників, які відрізняються відтінками значень, стилістичною маркованістю, сферою вживання. Таким чином прикметники слугують показовим матеріалом для нашого дослі-

дження. Одним із способів розширення словникового запасу та накопичення лексики є робота з семантичними полями. За своєю будовою семантичне поле є складною системою, в якій поєднуються всі можливі значення однієї лексеми, та виступають у ролі «замінника» один одного при потребі. При цьому, синоніми та антоніми відіграють важливе значення, так як саме вони і складають парадигму значень будь-якого семантичного поля [12].

Порівняємо прикметники за темою «Почуття», «Емоції» та «Особисті якості», які було зібрано методом суцільної вибірки з підручників рівня B2, B2+ та C1 серії «Upstream». На рівні B2 для ознайомлення представлено наступні прикметники за темою «Емоції/почуття»: *terrified, bored, worried, delighted, annoyed, relieved, pleased, confused, frightened, excited, fascinated, embarrassed, tired, nervous, relaxed, frustrated, satisfied, disappointed, thrilled, furious, ecstatic, depressed, sad*. За темою «Особисті якості» представлено: *impatient, calm, cheerful, miserable, sociable, sentimental, conservative, perfectionist, arrogant, confident, moody, reliable, practical, shy, co-operative, determined, courageous, competitive, daring, well-mannered* [13]. Загалом ми спостерігаємо стандартний набір лексичних одиниць, оперування якими в мовленні відповідає вимогам рівня.

На рівні B2+ наявне розширення тематичного поля в кількісному відношенні та поглиблення в якісному. Для ознайомлення представлено більше прикметників, які описують різноманітні характеристики особистості: *funny, straightforward, modest, foolish, cowardly, noisy, heartbroken, fantastic, grateful, disgusted, good-humoured, patient, intelligent, caring, honest, punctual, decisive, hardworking, persuasive, persistent, alert, quick-thinking, stubborn, easy-going, rebellious, downhearted, desperate, good-natured, charming, gentle, clever, passionate, dynamic, delicate, kind, amiable* [14]. Прикметники на вищому рівні доповнюють список характеристик, які можуть знадобитися учню у відповідному контексті.

Практичні дослідження доводять, що запам'ятовування слів списками не завжди виявляється ефективним у роботі з іншомовною лексикою – так лише поповнюється пасивний запас. Тому для подолання ефекту плато раціонально оптимізувати процес вивчення створюючи синонімічні групи, антонімічні пари. Наведемо приклад лексики, яка описує позитивні емоції на рівні B2: *delighted, pleased, excited, fascinated, thrilled, ecstatic*. Лексикою рівня B2+ можна продовжити синонімічний ряд: *overjoyed, elated, over the moon*. Також можна виділити антонімічні пари серед лексики у вибірці B2 та B2+: *impatient – patient, cheerful – downhearted / desperate / heartbroken, sociable – shy, sentimental – practical, conservative – rebellious, perfectionist – easy-going, arrogant – modest, confident – cowardly, moody – good-humoured, courageous – cowardly, competitive – co-operative* [13; 14].

На відміну від загальновідомих лексичних одиниць на позначення ознаки, які виконують базову номінативну функцію – описують прості, видимі або відчутні якості, прикметники на рівні C1 виконують когнітивну та аналітичну функцію – виражають позитивну/негативну оцінку, узагальнюють, інтерпретують явища, констатують факт: *likable, quarrelsome, open-minded, stuffy, coarse, impish, shallow, sophisticated, untrustworthy, submissive, ill-disciplined, charismatic, naive, youthful, biased, knowledgeable, impulsive, insecure, unfeeling, conciliatory, considerate, cautious, superior, innocent, open-minded, outgoing, intellectual* [15].

Зазвичай лексичні одиниці, представлені у підручнику рівня C1 відносяться до менш вживаної лексики, тому їх запам'ятовування і подальше вживання викликає труднощі. Однак якщо взяти до уваги аспект словотворення, то деякі прикметники, представлені на рівні C1 з'являються в активному запасі завдяки асоціації з дієсловами, які лежать в основі морфемного складу слова та відносяться до базового набору лексики на попередніх рівнях: *to be responsible – irresponsible, to respect – respectable, to predict – unpredictable, to assume – unassuming, to approach – approachable, to depend – dependable, to decide – indecisive*.

На нашу думку побудова синонімічних рядів в одному тематичному полі сприятиме виникненню когнітивних асоціацій із звичними, частотнішими лексичними одиницями. Характеристика персоналії в одному із завдань на рівні C1 представлена як образне кліше, до якого можна підібрати загальнозживані прикметники-синоніми. Варто пам'ятати про контекстуальність, але для побудови асоціативних зв'язків та розширення словникового запасу ефективним є зіставлення нової лексики з уже відомими словами близького значення: *an incurable romantic – sentimental (B2); a doting father – gentle, caring (B2+); a keen sportsman – enthusiastic, eager (B2), passionate (B2+), bigoted (C1); a happy-go-lucky extrovert – cheerful, sociable (B2), easy-going (B2+); a dedicated professional – hardworking (B2+), bigoted (C1)* [13; 14; 15].

Володіння просунутим рівнем англійської мови передбачає розуміння відтінків конотацій, використання доречної лексичної одиниці відповідно контексту. Тому знання великої кількості синонімів може виявитися недостатнім для успішної комунікації на заявленому рівні. На нашу думку порівняння дефініцій, аналіз мікроконтекстів вживання тієї чи іншої лексичної одиниці сприятиме успішному подоланню ефекту плато саме на рівнях від B2.

Наприклад, прикметники *persuasive (B2+)* і *convincing (C1)* перекладаються як *переконливий*. Однак якщо порівняти дефініції, надані Cambridge Dictionary, то стає зрозуміло, що прикметники не є взаємозамінними: *persuasive = able to make people agree to do something* [16]; *convincing = able to make you believe that something is true or right* [17]. Розглянемо ще один приклад: *stubborn (B2+) = determined not to change your ideas, plans, etc, although other people want you to* [18]; *obstinate (C1) = not willing to change your ideas or behaviour although you are wrong* [19].

Пара прикметників *shy (B2)* та *timid (C1)* є більш близькими за значенням у семантичному полі: *shy = nervous and uncomfortable with other people* [20]. Хоча *timid* дає більш точну характеристику = *shy and nervous; without much confidence; easily frightened* [21]. Варто уваги те, що ресурс Cambridge Dictionary відносить прикметник *timid* до рівня C2.

Прикметники *compliant* та *submissive* на перший погляд знаходяться близько в семантичному полі: *compliant = willing to do what other people want you to do* [22]; *submissive = allowing yourself to be controlled by other people or animals* [23]. Для демонстрації різниці скористаємося завданням з підручника. Антонімом до *compliant* виступає прикметник *obstinate = unreasonably determined, especially to act in a particular way and not to change at all, despite what anyone else says* [24], а для значення *submissive* антонімом є *assertive = behaves confidently and is not frightened to say what they want or believe* [25]. Порівнюючи дефініції антонімів стає зрозумілою різниця між на перший погляд синонімічними прикметниками. Вищенаведені приклади доводять важливість аналізу конотацій лексичних одиниць учнями на високих рівнях мови.

Семантична інтенсивність прикметників або конотаційна насиченість – це ще один важливий аспект, робота з яким здатна сприяти розширенню словникового запасу і виведенню мовленнєвих компетенцій на новий рівень. Для запам'ятовування лексики за асоціативним принципом можна користуватися не лише синонімічними рядами, але й антонімічними парами. Нас цікавить саме та група антонімів у семантичному полі, яка виражає контрарну протилежність, в якій лексичні одиниці перебувають в градуальній опозиції. Тобто між протилежними елементами можна вставити проміжні конотати. Подібна стратегія роботи з лексикою зумовлена тим фактом, що успішна комунікація на певному рівні вимагає влучності та доречності при виборі одиниць, зокрема прикметників. До уваги учнів у підручниках рівня C1, B2+ представлені ряди прикметників за принципом вираження інтенсивності значення для зручності запам'ятовування:

silent < audible < raucous < deafening;

mild < chilly < wintry < freezing;

agreeable < disconcerting < distressing < harrowing;

undemanding < challenging < daunting < gruelling [15, c. 31].

archaic < dated < modern < advanced;

modest < substantial < immense < extravagant;

bigoted < biased < tolerant < open-minded;

boring < pleasant < moving < inspirational [15, c. 169].

microscopic < miniature < tiny < small;

ugly < nasty < disgusting < hideous;

attractive < handsome < lovely < beautiful;

bad < terrible < wicked < evil [14, c. 131].

Невелика кількість завдань, які б звертали увагу учнів на подібні нюанси, що здатні збагатити словниковий запас, свідчить про недооцінку ефективності такого методу роботи і про наявні перспективи подальшого дослідження лексико-семантичних полів в контексті подолання ефекту плато.

Наукові дослідження у сфері роботи з лексикою для подолання ефекту плато так і залишаються лише теоретичними, якщо не імплементувати їх у методологічну складову практичних занять. В зоні відповідальності вчителя, викладача, репетитора лежить відслідковувати вживання відповідних лексичних одиниць згідно рівню, а не описових конструкцій, що часто можна спостерігати у тих хто знаходиться на етапі плато. Робота з лексикою в контексті лексико-семантичних полів, синонімічних рядів, антонімічних пар безумовно слугує розширенню словникового діапазону. Знайомство з усією палітрою лексичних одиниць в одному семантичному полі через асоціативні семантичні зв'язки спонукають учня до використання альтернативного, складнішого семантичного елементу. На нашу думку саме така стратегія може бути ефективною при подолання ефекту плато.

Висновки. На прикладі лексичного матеріалу з підручників серії «Upstream» ми продемонстрували, що подолання плато у процесі навчання та перехід від рівня B1+ до B2, від B2 до C1 відбувається передусім через цілеспрямовану роботу над семантичною структурою лексики: розширення кількості лексичних одиниць завдяки асоціативному методу в межах тематичних полів, формування навичок семантичного диференціювання. Методом суцільної вибірки та компаративного аналізу виявлено, що від рівня до рівня змінюється не тільки кількість, але й якісна складова прикметників: від базових загальнозживаних одиниць до характерних рівню менш частотних семантичних елементів.

Зокрема, поступове ускладнення та розширення словникового запасу, систематичне введення синонімічних рядів, антонімічних пар, формують у студентів глибше розуміння семантичних зв'язків між словами. Перспективи подальшого дослідження ми бачаємо у більш деталізованому аналізі лексики, яка пропонується підручниками на різних рівнях.

Література:

1. Kalashnyk O., Ovcharenko L., Mazhula T. Challenges in learning foreign languages encountered by intermediate-level students. *Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки*. 2023. № 43. С. 42–55. DOI: <https://doi.org/10.26565/2073-4379-2023-43-03>
2. Ahibalova T., Alpatova O., A phenomenon of plateau phase in foreign language acquisition. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія»*. 2019. № 38. С. 182–184.
3. Коваль Л., Петрик Л., Пахомова Т., Подолання ефекту плато у вивченні іноземних мов студентами ЗВО. *Вісник науки та освіти*. 2023. № 7(13). С. 541–555.
4. Utegulova D., Overcoming language learning plateau: EFL Teachers' perceptions and practical recommendations. *Suleyman Demirel University. Isparta*, 2022. 39 p.
5. Jonathan J Felix., Challenges in English as a Foreign Language (EFL) Teaching and Learning Research: Why Engagement With Theory Is Needed to Avoid Disciplinary Stagnation. Stagnancy Issues and Change Initiatives for Global Education in the Digital Age, edited by Theresa Neimann, et al., *IGI Global Scientific Publishing*, 2021. P. 111–139. DOI: <https://doi.org/10.4018/978-1-7998-4993-3.ch006>
6. Murphy L. K., Why some ESL students experience a language learning plateau while others do not. Doctoral dissertation / Columbia University. NY. 2017. 169 p.
7. Shormani M. Q., Fossilization and plateau effect in second language acquisition. *Language in India*. 2013. № 13(2). С. 763–784.
8. Shi Z., On the plateau phenomenon in college English learning. *Frontiers in Science and Engineering*. 2024. No. 5. P. 37–44.
9. Richards C. Jack. Moving beyond the plateau: From intermediate to advanced levels in language learning. Cambridge English Research & Methodology Booklets. *Cambridge University Press*. 2008. 20 p.
10. Foreign language skills statistics. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Foreign_language_skills_statistics (дата звернення: 19.10.2025).
11. Selinker L., Interlanguage. *International Review of Applied Linguistics in Language Teaching*. 1972. No. 10. P. 209–232.
12. Опис лексико-семантичного поля та його характеристика на прикладі вживання лексеми «courage». URL: <https://naub.oa.edu.ua/opys-leksyko-semantychnoho-polya-ta-joho-harakterystyka-na-prikladi-vzhyvannya-leksemy-courage/> (дата звернення: 14.10.2025).
13. Evans V., Dooley J. Upstream B2 Intermediate Student's book. Newbury : Express Publishing, 2008. 222 p.
14. Evans V., Obee B. Upstream B2+ Upper intermediate Student's book. Newbury : Express Publishing, 2014. 264 p.
15. Evans V., Dooley J., Edwards L. Upstream C1. Newbury : Express Publishing, 2014. 256 p.
16. Cambridge Dictionary. Persuasive. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/persuasive> (дата звернення: 05.10.2025).
17. Cambridge Dictionary. Convincing. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/convincing> (дата звернення: 05.10.2025).
18. Cambridge Dictionary. Stubborn. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/stubborn> (дата звернення: 05.10.2025).
19. Cambridge Dictionary. Obstinate. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/obstinate> (дата звернення: 05.10.2025).
20. Cambridge Dictionary. Shy. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/shy?q=shy> (дата звернення: 10.10.2025).
21. Cambridge Dictionary. Timid. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/timid> (дата звернення: 05.10.2025).
22. Cambridge Dictionary. Compliant. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/compliant> (дата звернення: 10.10.2025).
23. Cambridge Dictionary. Submissive. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/submissive?q=submissive> (дата звернення: 10.10.2025).
24. Cambridge Dictionary. Obstinate. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/obstinate> (дата звернення: 10.10.2025).
25. Cambridge Dictionary. Assertive. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/assertive> (дата звернення: 10.10.2025).

Hrek M. Structural-semantic and morphological features of phrasal verbs in pedagogical discourse (on the material of the «Upstream» series of textbooks)

Summary. The article addresses the issue of the plateau effect that emerges at different stages of learning the English language. Several definitions of this phenomenon, formulated by both foreign and domestic scholars, are presented. According to experts, the plateau effect most frequently occurs from level B1 and is characterized by a lack of noticeable progress in learning. The relevance of the study lies in the shortage of scholarly research that would propose effective methods for overcoming this phenomenon through working with the lexical component of coursebooks. The practical significance of the work is determined by its interdisciplinary nature, which integrates aspects of linguistics (in particular, semantics, morphology, and morphemics) and the methodology of teaching English. The aim of the article is to identify linguistic strategies for overcoming the plateau effect through focused work with lexical material. It has been established that working with semantic fields contributes to the expansion of vocabulary, the development of communicative competence, and, consequently, the overcoming of the plateau effect. In accordance with the stated objective, the article provides a comparative analysis of adjectives presented in coursebooks at levels B2, B2+, and C1. The research demonstrates the effectiveness of using synonymic sets and antonymic pairs to facilitate vocabulary acquisition through associative links. The distinctions between lexical units at these proficiency levels are examined. The study proves the importance of understanding definitions and connotations for successful communication at an advanced level of English proficiency through the comparison of synonymous adjectives. Examples of lexical material illustrating the semantic intensity of adjectives presented in B2+ and C1 coursebooks are provided. It is assumed that such types of tasks can stimulate vocabulary enrichment. The conclusion emphasizes the prospects for further exploration of the semantic component of English-language coursebooks with the aim of developing effective strategies to overcome the plateau effect.

Key words: plateau effect, semantic field, adjectives, language acquisition, Upstream.

Дата першого надходження рукопису
до видання: 23.10.2025

Дата прийнятого до друку рукопису
після рецензування: 21.11.2025

Дата публікації: 30.12.2025